

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 657
van **ADELINE BLANCQUAERT**
datum: 9 juli 2020

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Sociale diensten jeugdrechtbank - Evaluatie, intervisie en supervisie

In de vergadering van de commissie Welzijn van 7 juli 2020 stelde ik een vraag om uitleg over de versterking van de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten van de jeugdrechtbank.

Op mijn bijkomende vragen kreeg ik daar echter geen antwoord. Daarom stel ik deze vragen schriftelijk.

1. Hoe wordt de kwaliteit van de dienstverlening van de sociale diensten jeugdrechtbank geëvalueerd?
2. Hoe wordt er bij deze diensten voorzien in intervisie en supervisie?
3. Neemt de minister initiatieven naar de toekomst toe?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (853) en Wouter Beke (657).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 657 van 9 juli 2020

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. In de werking van de sociale diensten staat gedeelde besluitvorming en multidisciplinair werken centraal. Een consulent wordt in zijn handelen ondersteund door een team dat van bij aanvang een belangrijke partner is om mee te reflecteren over de casus en er mede voor te zorgen dat er kwaliteitsvol werk wordt geleverd.

Om dit waar te maken, zijn er een tal van ondersteunende tools/processen zowel op casus- als casusoverstijgend niveau die de consulent in zijn handelen ondersteunen en aansterken met als finaal doel het waarborgen van een kwaliteitsvol dossierverloop.

- **Aanwezigheid multidisciplinaire ondersteuning/intervisie/supervisie**

Consulenten kunnen gebruik maken van een intern team dat multidisciplinaire ondersteuning biedt en dit in elke processtap. Zij denken onder meer mee na over een casus, bevragen de consulent, laten de consulent reflecteren over zijn handelen met als doel de consulent te ondersteunen én te komen tot een kwaliteitsvol traject voor elke minderjarige.

In de teams wordt er eveneens ingezet op intervisie/supervisie en continue vorming. Deze hebben onder meer als doel ademruimte te geven, tijd voor reflectie en uitwisseling én persoonlijke groei alsook het verder professionaliseren van het handelen van de teams. De organisatie ervan gebeurt zowel intern als begeleid door een extern bureau of expert. Ook voor leden van het multidisciplinair team als de teamverantwoordelijken wordt er ingezet op vorming/intervisie/supervisie. Thema's zoals 'kwaliteitsopvolging' zijn daar onder meer een belangrijk onderwerp van gesprek.

- **Gedeelde besluitvorming - Procesteams:**

Na caseonderzoek wordt elk dossier op gedeelde besluitvorming gebracht. Hier wordt in team onder leiding van de teamverantwoordelijke het dossier besproken met als doel om zijn of haar advies ten aanzien van de jeugdrechter te bespreken, te garanderen dat de nodige stappen werden gezet en dusdanig een kwaliteitsvol proces en advies zal worden voorgelegd. Pas dan wordt het advies overgemaakt aan de jeugdrechtbank.

De afdeling ondersteuningscentra jeugdzorg en sociale diensten van de jeugdrechtbank, stelt de implementatie van Signs of Safety voorop. Deze implementatie heeft een impact op het hulpverleningsproces dat doorlopen wordt met het cliëntsysteem. Het voeren van 'procesteams' is naast gedeelde besluitvorming een cruciale stap geworden in het hulpverleningstraject. Tijdens een procesteam gaat de consulent, samen met een aantal collega's (consulenten en leden van het multidisciplinair team) stilstaan bij het verloop van een casus. Een procesteam komt samen van bij aanvang van een dossier en vervolgens op geregelde tijdstippen doorheen het dossierverloop.

Een procesteam helpt om te reflecteren over het handelen van de consulent waarbij de consulent doorheen het proces 'consult' bij collega's inroept. De consulent laat zich bevragen over het proces dat hij aan het lopen is met de cliënt. Een frisse blik, een reflectiemoment draagt ertoe bij dat er nagedacht wordt over volgende stappen, over de mogelijke vragen, over 'blinde vlekken' in het dossier,... Het is ondersteunend naar het handelen van de consulent en professionaliseert de consulent verder in zijn/haar handelen.

- Feedbacklussen

De afdeling ondersteuningscentra jeugdzorg en sociale diensten van de jeugdrechtsbank ziet de cliënt als haar cruciale partner. We streven er naar om feedbacklussen te creëren met de cliënt opdat we op die manier onze processen en ons handelen kunnen bijsturen om zo steeds blijvend te evolueren met oog op het creëren van een kwaliteitsvol proces.

- JO-lijn

JO-lijn is de informatie- en klachtenlijn van het Agentschap Opgroeien voor wat betreft het merk Jeugdhulp. De meldingen van de klachtenlijn handelen over klachten en ongenoegens m.b.t. de werking van Jeugdhulp en de door haar ingerichte en georganiseerde dienstverlening alsook de door Opgroeien erkende en gesubsidieerde private voorzieningen (inclusief pleegzorg). De meldingen worden centraal gebundeld en op regelmatige tijdstippen terug gekoppeld op Vlaams en regionaal niveau zodoende de werking van de diensten waar nodig kan bijgestuurd worden.

In 2019 waren er 14 gegronde klachten met betrekking tot de dienstverlening van de Ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ) en de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdhulpverlening (SDJ). JO-lijn stelt hier vast dat voor een afdeling van deze omvang, men mag spreken over een beperkt aantal gegronde klachten. Momenteel worden er door OCJ en SDJ ongeveer 24000 kinderen opgevolgd.

- Monitoring implementatie Signs of Safety: Leercasus en wetenschappelijk onderzoek

De afdeling ondersteuningscentra jeugdzorg en sociale diensten van de jeugdrechtsbank, stelt de implementatie van Signs of Safety (SofS) voorop. Deze implementatie heeft uiteraard een impact op het hulpverleningsproces dat doorlopen wordt met het cliëntsysteem en wordt continue gemonitord.

Vertrekkend vanuit praktijkervaringen werden de processen een eerste keer vanuit de signs of safety visie, uitgetekend die momenteel in diverse casussen worden 'uitgerold'. In deze leercasus zijn medewerkers betrokken vanuit alle geledingen (gaande van beleid, teamverantwoordelijke tot consultant) die ongeveer 6-wekelijks samenkomen om verloop van de casus te bespreken. Dit betreft geen inhoudelijke discussie. De focus ligt eerder op de processen zelf, het is leren van elkaar en een kruisbestuiving. Processen kunnen op basis van deze input bijgestuurd worden met finaal oog op het creëren van een kwaliteitsvol traject voor elke minderjarige.

Daarnaast plannen we nog volgend jaar de start van een wetenschappelijk onderzoek die de outcome van de implementatie van SofS dient in kaart te brengen.

2. Zie antwoord op vraag 1

3. Er loopt momenteel een nieuwe oefening rond werklust onder begeleiding van Deloitte. Dit kadert in de implementatie van Signs of Safety. In deze oefening wordt er rechtstreekse participatie van de medewerkers gerealiseerd ten einde in het najaar 2020 een gedegen inschatting te kunnen maken van de werklust. Op basis van deze werklustmeting zal onderzocht worden wat er nodig is om de diensten OCJ en SDJ te versterken.